

2020-34237

1324 / CJI-PO-WP1.713.1.2020.169

Warszawa, 10 czerwca 2020 r.

Szanowny Pan
Stanisław Jastrzębski
Wójt Gminy Długosiodło
Urząd Gminy w Długosiodle
ul. T. Kościuszki 2
07-210 Długosiodło

Dotyczy: Budowa linii 400 kV Ostrołęka - Stanisławów oraz rozbudowa stacji 400 kV Stanisławów i stacji 400/220/110 kV Ostrołęka (etap II)

Szanowny Panie Wójcie,

uprzejmie dziękujemy za pismo z 26 maja 2020 r. w sprawie trasy nowej linii elektroenergetycznej 400 kV relacji Ostrołęka – Stanisławów. Jako inwestor przedmiotowego przedsięwzięcia, Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (PSE) przykładają szczególną wagę do opinii i stanowisk władz samorządowych oraz lokalnych społeczności w sprawie projektów infrastrukturalnych realizowanych na ich terenie. Każdy taki głos jest przez nas wnikliwie analizowany, jako cenny wkład w opracowanie optymalnego kształtu inwestycji.

Z tego właśnie względu, PSE jako odpowiedzialny inwestor, wiele uwagi poświęca procesowi konsultacji społecznych, które są najlepszą metodą na wypracowanie konsensusu i zadawalających dla interesariuszy inwestycji rozwiązań.

Konsultacje społeczne

Wyjaśnić należy, że proces konsultacji społecznych na „północnym” odcinku projektowanej linii, tj. od stacji elektroenergetycznej Wyszaków do Ostrołęki, został dopiero zainicjowany, a **ostateczna trasa nowej linii nie**

Adres do korespondencji: Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A., Centralna Jednostka Inwestycyjna,
02-305 Warszawa, Al. Jerozolimskie 132, Sekretariat: tel. +48 22 321 31 01, fax. +48 22 468 19 77

Polskie Sieci Elektroenergetyczne Spółka Akcyjna, 05-520 Konstancin-Jeziorna, ul. Warszawska 165, www.pse.pl
Sekretariat: tel. +48 22 242 32 00, fax. +48 22 242 22 33, NIP 526-27-48-966, REGON 015668195, Nr KRS 0000197596,
Sąd Rejonowy dla m.st. Warszawy, XIV Wydział Krajowego Rejestru Sądowego
Wysokość kapitału zakładowego 9 605 473 000 00, kapitał zakładowy w całości wpłacony

Numer rachunku bankowego
56124059181111000049137468

Rzeczpospolita
Polska

Unia Europejska
Europejski Fundusz
Rozwoju Regionalnego

Rzeczpospolita
Polska

Współfinansowane przez instrument
Unii Europejskiej „Łącząc Europę”

została jeszcze przesądzona. Wcześniej analogiczne działania miały miejsce w gminach na trasie „południowego” odcinka linii, gdzie w dialogu z przedstawicielami lokalnych władz i mieszkańców udało się preferowany przez lokalną społeczność wariant trasy linii.

Ze względu na panującą w kraju epidemię i wprowadzone obostrzenia sanitarne, niemożliwe było w ostatnich miesiącach organizowanie otwartych spotkań informacyjno-konsultacyjnych z mieszkańcami, co deklarowali zarówno wykonawca inwestycji i inwestora m.in. podczas sesji Rady Gminy w marcu br. Mimo skrajnie niesprzyjających okoliczności, nie chcieliśmy jednak pozbawiać mieszkańców możliwości wypowiedzenia się na temat kształtu inwestycji i podzielenia się sugestiami w tym zakresie. Dlatego PSE wprowadziły innowacyjne rozwiązanie w postaci internetowej geoankiety – platformy konsultacyjnej, umożliwiającej **dzielenie się uwagami ws. inwestycji bez narażania zdrowia.**

O wybranym rozwiązaniu poinformowaliśmy władze gmin, pojawiły się informacje w lokalnych serwisach internetowych i prasie drukowanej. Wykonawca podjął również akcję informacyjną w terenie m.in. wśród władz gmin, sołtysów, w widocznych miejscach rozwieszono plakaty o elektronicznych konsultacjach. Podjęte starania przyniosły zadawalające rezultaty. Jak dotąd, stronę z geoankietą odwiedziło blisko tysiąc osób, a po miesiącu jej funkcjonowania trafiło do nas kilkaset głosów i opinii. Zgłoszone uwagi będą wnikliwie analizowane przez projektantów i jeżeli będą możliwe do wprowadzenia – zostaną uwzględnione przy przygotowaniu ostatecznego przebiegu linii.

W internecie udostępniono także materiały dotychczas prezentowane podczas spotkań, a do dyspozycji mieszkańców i samorządowców oddano również specjalną infolinię. Jednocześnie trwają przygotowania do poszerzenia formuły konsultacji społecznych zgodnie z życzeniem mieszkańców oraz nowymi, mniej restrykcyjnymi obostrzeniami dotyczącymi zgromadzeń publicznych.

Zdajemy sobie sprawę, że sąsiedztwo infrastruktury elektroenergetycznej może stanowić pewną uciążliwość dla osób zamieszkujących w ich bezpośredniej okolicy oraz wywoływać emocje. Najczęściej jednak są one dostrzegane – i niestety także wyolbrzymiane – na etapie prac inwestycyjnych. Specyfika tego typu instalacji sprawia jednak, że podczas eksploatacji wtapiają się one w otoczenie i nie stanowią większego problemu dla okolicznych mieszkańców, będąc równocześnie niezbędnym elementem rozwoju cywilizacyjnego. W trakcie spotkań informacyjnych, które zgodnie z ustaleniami z przedstawicielami władz Gminy zostaną zorganizowane w sposób adekwatny do panujących warunków epidemiologicznych, będziemy mieli okazję przedstawić obiektywne argumenty w tym zakresie.

Trasowanie linii

Warto w tym miejscu wyjaśnić, że prace budowlane – posadowienie słupów i przeciąganie przewodów - są zwieńczeniem wieloletniego procesu, w którym wszechstronnie analizowane są czynniki mające wpływ na docelowy kształt inwestycji. Wybór lokalizacji infrastruktury przesyłowej jest każdorazowo poprzedzony dogłębными analizami, w których w szczególności uwzględnia się aktualne opracowania merytoryczne na temat uwarunkowań terenowych, oficjalne dokumenty planistyczne oraz wyniki przeprowadzonych wizji lokalnych. Zadaniem projektantów jest wytyczenie takiego przebiegu linii lub lokalizacji stacji, który uwzględni zarówno

uwarunkowania techniczne, ekonomiczne i środowiskowe, jak również wymagania związane z zapewnieniem niezawodnej pracy systemu elektroenergetycznego, a także bardzo różnorodne interesy społeczne. Przy tak złożonych projektach inwestycyjnych, oznacza to często **konieczność podejmowania trudnych, kompromisowych decyzji** i realizowania ich na podstawie najlepszych dostępnych rozwiązań.

Planowana linia ma także określoną specyfikę, która istotnie ogranicza możliwości jej trasowania. Linia ma połączyć ze sobą 3 punkty: Stanisławów, Wyszków i Ostrołękę. Nowa stacja Wyszków znajduje się w gminie Brańszczyk sąsiadującej z gminą Długosiodło, niemal w połowie jej długości, co w połączeniu z układem zabudowy mieszkalnej, determinuje jednocześnie, przez jakie tereny i gminy będzie musiała ona przejść. Oznacza to, że nie ma możliwości poprowadzenia linii poza terenem gminy Długosiodło.

Instalacje bezpieczne dla mieszkańców

Kluczowym kryterium ustalania trasy linii elektroenergetycznej, którym PSE posługują się zarówno na etapie projektowania, jak i konsultacji społecznych, jest możliwie **jak najdalsze odsunięcie infrastruktury przesyłowej od zabudowy mieszkaniowej**. Mając to na uwadze, wykonawca inwestycji wystąpił do wszystkich gmin na trasie linii, w tym do Urzędu Gminy Długosiodło, o przekazania informacji nt. obowiązujących Miejscowych Planów Zagospodarowania Przestrzennego, Studiów Uwarunkowań i Kierunków Zagospodarowania Przestrzennego, a także wydanych warunków zabudowy. Na tej podstawie zaprojektował na terenie gminy 2 warianty poprowadzenia linii, które **omijają wszystkie istniejące oraz planowane i ujawnione w miejscowej planistyce zabudowania przeznaczone na pobyt stały ludzi**. Dzięki temu trasa projektowanej linii nie ogranicza zaplanowanych przez właścicieli budów, rozbudowy oraz adaptacji istniejącej zabudowy mieszkaniowej, jednorodzinnej i siedliskowej.

Ze względu na duże rozproszenie zabudowy mieszkalnej na Mazowszu, niemożliwe jest niestety takie zaprojektowanie linii, które pozwoliłoby wyeliminować miejscowe zbliżenia do budynków. **Zawsze jednak zachowane są odległości gwarantujące bezpieczeństwo okolicznych mieszkańców**, zgodnie z obowiązującymi w tym zakresie przepisami (Rozporządzenie Ministra Zdrowia z 17 grudnia 2019 roku w sprawie dopuszczalnych poziomów pól elektromagnetycznych w środowisku).

Podstawowe ograniczenia, jakie występują w związku z budową linii 400 kV, to **zakaz lokowania budynków do stałego zamieszkania w pasie 35 m od osi linii**. Oddziaływanie spełniające powyższe rygorystyczne normy dla terenów pod zabudowę mieszkaniową zamyka się w jeszcze mniejszym obszarze, ale Polska zastosowała podejście ostrożnościowe.

Pole elektromagnetyczne w świetle badań naukowych

Należy z całą stanowczością podkreślić, że ani w świetle badań naukowych, ani w praktyce, nie znajdują potwierdzenia podnoszone argumenty o zagrożeniu dla życia i zdrowia ludzi oraz zwierząt wskutek działania pola elektromagnetycznego związanego z eksploatacją linii elektroenergetycznych.

Przepisy obowiązujące w naszym kraju, dotyczące ochrony przed oddziaływaniem pól elektromagnetycznych, są jednymi z najbardziej rygorystycznych w całej Unii Europejskiej. W Polsce

dopuszczalna wartość składowej elektrycznej pola w miejscach zamieszkania to tylko 1kV/m, podczas gdy w większości krajów Europy (m.in. Niemcy, Finlandia, Francja) jest to 5 kV/m. Analogicznie jest ze składową magnetyczną pola – w Polsce nie może ona przekroczyć 60 A/m, natomiast WHO i Rada UE za bezpieczną wartość uznają 80 A/m.

Najbardziej wiarygodne publikacje, w tym stanowiska prestiżowych organizacji międzynarodowych (np. WHO, ICNIRP, CIGRE, ISSA), a także specjalistyczne odniesienia do pracowników energetyki obsługujących linie elektroenergetyczne (np. Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady 2013/35/UE z dnia 26 czerwca 2013 r.) przeniesione do prawa polskiego w 2016 r., **nie potwierdzają obaw o negatywnym wpływie linii na życie i zdrowie człowieka oraz środowisko naturalne**. Przytoczone opracowania stanowią potwierdzenie, że przepisy w tym zakresie są kształtowane zgodnie z cywilizacyjnym postępem w nauce i charakteryzują się podejściem ostrożnościowym.

Jedną z międzynarodowych organizacji badających i zajmujących się ochroną przed promieniowaniem elektromagnetycznym jest International Commission on Non-Ionizing Radiation Protection - ICNIRP (Międzynarodowa Komisja Ochrony przed Promieniowaniem Niejonizującym). Jako grupa ekspercka została uznana przez WHO – World Health Organisation (Światową Organizację Zdrowia), Komisję Europejską oraz Międzynarodową Organizację Pracy (ILO - International Labour Organization) za wiodącą w zakresie badań i opracowania zaleceń. Na jej opracowaniach opierają się dokumenty ww. organów zarządczych i ochrony zdrowia. ICNIRP od lat prowadzi badania oraz śledzi wyniki opracowane przez inne ośrodki. Na ich podstawie zarekomendowała następujące normy dla społeczeństwa:

- natężenie pola elektrycznego dla terenów pod zabudowę mieszkaniową nie powinno przekraczać $E_g = 5 \text{ kV/m}$;
- pole magnetyczne nie powinno przekraczać wartości $100 \mu\text{T}$.

Są to wartości uznane za bezpieczne dla człowieka, nawet przy długotrwałym wystawieniu na ich działanie. Stosowane przez PSE polskie normy w tym zakresie są jeszcze bardziej restrykcyjne i wynoszą odpowiednio 1 kV/m i $75 \mu\text{T}$.

Także dźwięki towarzyszące pracy linii są poddane określonym regulacjom. Dźwięki te słyszalne są głównie w określonych warunkach atmosferycznych powodujących dużą wilgotność powietrza np. podczas mżawki. Jednak nawet wtedy poziom natężenia emitowanych dźwięków nie przekracza w odległości 35 m od osi linii 45 dB - podobny, jak generowany przez domową lodówkę. Dźwięk ten powodowany jest przez cząsteczki wody, które osiadły na instalacji. W przypadku budowanej linii zostaną zastosowane nowoczesne wiązki przewodów, z których każda będzie składała się z trzech, lekko odsuniętych od siebie, przewodów. Dzięki takiej konstrukcji udaje się znacząco wpłynąć na obniżenie uciążliwości akustycznej. Co więcej wykorzystane przewody będą zbudowane z elementów o przekroju trapezoidalnym zamiast walca, dzięki czemu woda będzie miała jeszcze mniej szczelin do zatrzymania się, a co za tym idzie linia będzie pracować ciszej.

Podkreślenia wymaga również fakt, że każda instalacja elektroenergetyczna w Polsce przechodzi szereg badań i kontroli na różnych etapach inwestycji pod kątem bezpieczeństwa, poziomu oddziaływania na środowisko i ludzi oraz technicznym. Jeśli którakolwiek z instytucji wykazałaby przekroczenie norm ochronnych lub stwierdziła, że linia może narażać zdrowie obywateli, to takie urządzenie nie zostałoby dopuszczone do pracy.

Infrastruktura przesyłowa w środowisku

Poza wspomnianym wcześniej kryterium oddalenia linii od zabudowy, kolejnym kluczowym wyznacznikiem w planowaniu infrastruktury przesyłowej jest **ograniczenie ingerencji w środowisko naturalne**.

PSE, jako inwestor podzielają Państwa troskę o przyrodę i dokładają wszelkich starań by ją chronić. W celu jak najlepszego jej poznania wykonawca przeprowadza szczegółową inwentaryzację środowiskową. To proces obejmujący roczny cykl czterech pór roku, którego celem jest wskazanie obszarów szczególnie cennych przyrodniczo. Są to jedne z podstawowych danych koniecznych do opracowania korytarza, gdzie możliwa jest realizacja inwestycji przy jednoczesnej ochronie zasobów naturalnych.

Zaproponowane warianty trasy linii na terenie gminy Długosiodło stanowią **rozwiązania kompromisowe jeśli chodzi o umiejscowienie infrastruktury względem zabudowy mieszkaniowej i obszarów cennych pod względem przyrodniczym**. Co ważne – każdy z nich spełnia w tym względzie wymogi obowiązujących przepisów dotyczących ochrony środowiska oraz ochrony ludności przed oddziaływaniem pola elektromagnetycznego.

Z pozyskanych w ramach inwentaryzacji środowiskowej danych wynika, że wariant B (pomarańczowy) przechodzi w znacznie większej odległości od najcenniejszych obszarów Natura 2000 Bagno Pulwy i w najmniejszym możliwym stopniu narusza obszar Natura 2000 Puszcza Biała. Profesjonalni przyrodnicy z wieloletnim doświadczeniem kontynuują badania doprecyzowujące w tym zakresie.

Zgromadzone przez przyrodników dane zostaną gruntownie przeanalizowane i przedstawione w formie raportu Regionalnej Dyrekcji Ochrony Środowiska, która oceni projektowane warianty realizacji inwestycji pod kątem ich oddziaływania na środowisko naturalne.

Nie bez znaczenia dla lokalnego środowiska jest również fakt, iż po zakończeniu realizacji inwestycji oraz pozytywnym przejściu wszystkich testów sprawdzających, istniejąca linia 220 kV relacji Miłosna – Ostrołęka zostanie rozebrana.

Znaczenie inwestycji

Budowa linii 400 kV Ostrołęka – Stanisławów jest strategicznym przedsięwzięciem mającym poprawić bezpieczeństwo zasilania centralnej i północnej części kraju oraz warunki pracy sieci elektroenergetycznej. Obecnie do przesyłu energii elektrycznej z północy do centralnej i południowej części Mazowsza służy wyłącznie eksploatowana od blisko 50 lat linia 220 kV Ostrołęka – Miłosna. Jej przepustowość nie pozwala na przesłanie energii elektrycznej w ilości odpowiadającego ciągle rosnącemu zapotrzebowaniu. Linia ta z uwagi na swój wiek jest także w większym stopniu podatna na awarie i usterki wywoływane ekstremalnymi zjawiskami pogodowymi, takimi jak huragany czy obfite opady śniegu.

Brak dobrze rozwiniętej, nowoczesnej infrastruktury przesyłowej w Państwa regionie ogranicza także możliwości modernizacji sieci dystrybucyjnej przez lokalnych operatorów. To wprost przekłada się na liczbę, długość i uciążliwość przerw w dostawach prądu do odbiorców indywidualnych. To także jedna z najpoważniejszych barier w rozwoju gospodarczym regionów. Niemożność zapewnienia stabilnych dostaw energii skłania inwestorów do lokowania swych przedsięwzięć w gminach, które są w stanie zaoferować im odpowiednie warunki w tym zakresie. Oznacza to nie tylko brak wartościowego know-how, które wnoszą inwestorzy ze swoimi przedsięwzięciami, ale także odpływ miejsc pracy oraz wpływów podatkowych do budżetu gminy z tytułu ich działalności. W ten sposób rozwój infrastruktury elektroenergetycznej należy postrzegać, jako element wspierający realizację strategii rozwoju Gminy, starającej się przyciągać na swój teren nowych inwestorów, rozwijać przedsiębiorczość oraz redukować poziom bezrobocia.

Również PSE są zobowiązane do uiszczania opłat podatkowych. Gminy, przez które przebiegać będzie linia, uzyskają podatek w kwocie 2 proc. od wartości części budowlanej inwestycji na ich terenie. Będą to stałe i stabilne wpływy budżetowe przez okres kilkudziesięciu lat. Środki te mogą być spożytkowane przez jednostki samorządu terytorialnego na rzecz lokalnych społeczności.

Na terenach realizacji inwestycji oraz zadań eksploatacyjnych PSE angażują się w projekty dobrosąsiedzkie. W ramach prowadzonych działań spółka rozwija lokalną infrastrukturę społeczną, m.in. w obszarze oświaty, ochrony środowiska, pomocy społecznej, promocji zdrowia czy aktywizacji kulturalno-społecznej. Projekty te mają poprawiać bezpieczeństwo i jakość życia mieszkańców, a także wyrównywać szanse w dostępie do publicznej oferty społecznej.

PSE, jako odpowiedzialny inwestor pozostają do Państwa dyspozycji w celu omówienia wszelkich kwestii związanych z realizacją przedmiotowej inwestycji. Zachęcamy również do udziału w prowadzonych przez wykonawcę konsultacjach społecznych. Szeroki udział społeczeństwa w procesie uzgadniania przebiegu trasy linii pozwala na przeprowadzenie inwestycji w sposób satysfakcjonujący dla zainteresowanych stron.

W przypadku pojawienia się dodatkowych pytań z Państwa strony jesteśmy do dyspozycji.

Z wyrazami szacunku,

Z UPOWAŻNIENIA ZARZĄDU

KIEROWNIK PROJEKTU
Centralna Jednostka Inwestycyjna

Piotr Grey

Do wiadomości:

1. Mateusz Morawiecki
Prezes Rady Ministrów
Kancelaria Prezesa Rady Ministrów
Al. Ujazdowskie 1/3
00-583 Warszawa

2. Michał Woś
Minister Środowiska
Ministerstwo Środowiska
Ul. Wawelska 52/54
00-922 Warszawa

3. Konstanty Radziwiłł
Wojewoda Mazowiecki
Mazowiecki Urząd Wojewódzki w Warszawie
Pl. Bankowy 3/5
00-950 Warszawa

4. Adam Struzik
Marszałek Województwa Mazowieckiego
Urząd Marszałkowski Województwa Mazowieckiego w Warszawie
Ul. Jagiellońska 26,
03-719 Warszawa

5. Arkadiusz Siembida
Regionalny Dyrektor Ochrony Środowiska w Warszawie
Regionalna Dyrekcja Ochrony Środowiska w Warszawie
Ul. Henryka Sienkiewicza 3,
00-015 Warszawa

6. Jerzy Żukowski
Starosta Powiatu Wyszowskiego
Starostwo Powiatowe w Wyszowie
Aleja Róż 2,
07-200 Wyszów

7. **Klub Parlamentarny Prawo i Sprawiedliwość**
Biuro Klubu Parlamentarnego PiS
Ul. Wiejska 4/6/8
00-902 Warszawa

